

РЕШЕНИЕ

№ 389

гр. Пазарджик, 17.11.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ПАЗАРДЖИК, II ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в публично заседание на девети ноември през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Красимир Г. Ненчев

Членове: Албена Г. Палова
Ани Харизанова

при участието на секретаря Нели Ив. Въгларова
като разгледа докладваното от Красимир Г. Ненчев Въззивно гражданско дело № 20235200500595 по описа за 2023 година

Производството е по чл.258 и сл.от ГПК – *въззивно обжалване* .

Районен съд П. е сезиран с искова молба,подадена от **М. Г. К. ,ЕГН *******, от гр.П., ул. „Г.Х.“ № 24, ет.3 ап.5, чрез адв. Т. Т. от АК-Х., със съдебен адрес- гр.П., пл. „Ц.К.“ № 15, против **М.н.П., Булстат *******, с адрес гр. С., ул. „С.“ № 1,

С исковата молба е предявен *отрицателен установителен иск по чл. 439 от ГПК*.

С **Решение № 449/ 18. 07. 2023г.** на районен съд П. , постановено по гр.д. № 194/2023г. по описа на същия съд , предявения иск е уважен изцяло .

Решението на районния съд се обжалва с въззивна жалба от ответника в първоинстанционното производство,подадена чрез пълномощника на страната. Във въззивната жалба се излагат съображения за неправилност на обжалваното решение,поради нарушение на материалния закон и необоснованост . Искането е да се отмени решението на районния съд и спора да се реши по същество от въззивната инстанция , като се отхвърли предявения иск. Прави се искане за присъждане на сторените съдебно-деловодни разноски в двете инстанции. Във въззивната жалба не се правят нови доказателствени искания по смисъла на чл. 260 т. 5 и т. 6 от ГПК.

В срока по чл. 263 ал. 1 от ГПК е постъпил писмен отговор от противната страна . В отговора се оспорва въззивната жалба. Прави се искане решението на районния съд , като правилно и законосъобразно да се остави в сила . Прави се искане за присъждане на сторените съдебно- деловодни разноски във въззивното производство .

В открито съдебно заседание страните чрез пълномощниците си поддържат становищата си. Не правят нови доказателствени искания .

Пазарджишкият окръжен съд , след като обсъди основанията за неправилност на съдебното решение , които са посочени във въззивните жалби , като взе предвид становището на противната страна и събраните доказателства пред първата инстанция , при спазване разпоредбата на чл. 235 от ГПК ,прие за установено следното :

Въззивната жалба е **процесуално допустима** .

Жалбата е подадена от *активно легитимирана страна във въззивното производство (ответник в производството пред районния съд)*.

Жалбата е подадена в *преклузивния двуседмичен срок по чл.259 ал. 1 от ГПК*.

Жалбата е подадена *против съдебен акт, който подлежи на възивно обжалване*.

В текста на чл. 269 от ГПК са посочени правомощията на въззивния съд при проверка на обжалваното съдебно решение. Посочено е ,че съдът **служебно** се произнася **по валидността** на решението . По **допустимостта** на решението в обжалваната му част . По останалите въпроси въззивната инстанция е ограничена **от посоченото в жалбата** .

Във въззивната жалба не се съдържат оплаквания за нищожност на обжалваното съдебно решение и за неговата процесуална недопустимост. Възраженията касаят правилността на постановения съдебен акт.

Разгледана по същество въззивната жалба е **частично основателна**.

Районният съд е сезиран с отрицателен установителен иск ,с правно основание на иска по чл. 124 ал.1 от ГПК във вр. с чл. 439 от ГПК.

Искането е да се установи от съда несъществуване на вземане във фазата на изпълнителното производство .*Вземането е в размер на 2798,04лв. , от които 2264лв.главница, 394,04лв. лихви за забава (мораторни лихви)за времето от 19. 12. 2009г. до подаване на исковата молба в съда и сумата 140 лв. разноски за юрисконсулско възнаграждение ,ведно със законната лихва върху главницата от 24. 08. 2011г. до окончателното изплащане .Вземането е по изпълнителен лист от 26. 03. 2014г. Погрешно в исковата молба посочена цена на иска 6215, 25лв.*

Обоснован и законосъобразен е извода на районния съд за **процесуалната допустимост на предявения иск**. В исковата молба ищеца се позовава на *нови факти и обстоятелства* (погасителна давност за вземането)*настъпили след издаване на изпълнителното основание* При това положение редът за процесуална защита е този по чл. 439 ал. 1 от ГПК ,

*В исковата молба ищеца твърди,че вземането на вискателя е погасено по давност. Това прави предявения иск **процесуално допустим** , тъй като се основава на факти и обстоятелства , които са настъпили след приключване на съдебното дирене в производството ,по което е издадено изпълнителното основание.*

Разгледан по същество предявения иск е **частично основателен**.

Според текста на чл. 114 ал.1 от ЗЗД давността започва да тече от изискуемостта на вземането.

Според чл. 119 от ЗЗД с погасяване на главното вземане се погасяват и произтичащите от него допълнителни вземания,макар давността за тях да не е изтекла.

Според чл. 116 б. „в“ от ЗЗД давността се прекъсва с предприемане на действия за принудително изпълнение.

Според чл. 117 ал.1 от ЗЗД от прекъсването на давността започва да тече нова давност.

В т. 10 на ТР № 2/ 2013г.на ОСГТК на ВКС по въпросите на принудителното изпълнение е посочено кои действия на принудителното изпълнение прекъсват давността .

Прекъсват давността онези изпълнителни действия, които са свързани със същността на принудителното изпълнение (същински изпълнителни действия), като (налагането на заповед , на възбрана ,присъединяването на кредитори , действията по провеждането на публична продажба до постъпването на парични суми от проданта или на плащания от ТЗЛ;).

Не са изпълнителни действия и не прекъсват давността , изпълнителните действия , които не са свързани със същността на принудителното изпълнение(несъщински изпълнителни действия) . Това са изпълнителните действия , които подготвят събиране на вземането (образуване на изпълнително дело , изпращане на ПДИ , проучване имущественото състояние на длъжника, извършване на справки ,набавянето на документи и книжа, назначаване на експертизи ;) и изпълнителните действия по разпределение и плащане на събраните суми .

Действия по принудителното изпълнение , по смисъла на чл. 116 б. „в“ от ГПК , които прекъсват давността , са онези действия , които са поискани , предприети и са извършени след образуване на принудителното изпълнение и в рамките на изпълнителното производство.В този смисъл е и практиката на ВКС (виж Р. № 451/29. 03. 2016г. по гр. д. № 2306/2015г. на IV-то гр. отд. на ВКС; Р. № 402/08. 05. 2019г. по гр. д. № 1368/2015г. на IV-то гр. отд. на ВКС;Определение № 28/09. 01. 2019г. по гр. д. № 2978/2018г. на IV-то гр. отд. на ВКС; Р. № 325/13. 01. 2016г. по гр. д. № 2783/2015г. на III-то гр. отд. на ВКС;).

*Следва да се отбележи също така ,че „искането“ на кредитора за прилагането на определен изпълнителен способ **прекъсва давността** . Изрично в мотивите на т. 10 на ТР № 2/ 2013г.на ОСГТК на ВКС по въпросите на принудителното изпълнение е посочено, че е **достатъчно само „искането“** да бъде приложен определен изпълнителен способ ,за да се прекъсне давността. Давността се прекъсва **и с „приемаването“** на поисканото действие за принудително изпълнение, като новата давност започва да тече от приемаването на последното по време валидно изпълнително действие.*

В случая е приложима **общата 5- годишна давност** по чл. 110 от ЗЗД.

Установено е по делото ,че изпълнителното основание е издаден изпълнителен лист в полза на кредитора . Изпълнителният лист е издаден на 26. 03. 2014г. От този ден вземането на кредитора е станало изискуемо и от този ден е започнала да тече погасителната давност върху вземането .

Установено е ,че на 11. 09. 2014г. е образувано изпълнително дело № 489/2014г. по описана СДИС при РС Сливен. Образуването на изпълнителното дело не представлява принудително действие , което прекъсва давността . По това изпълнително дело са извършени няколко изпълнителни действия . Изпълнителните действия ,които са

прекъснали давността са присъединяването на Държавата ,като кредитор , което е станало на 10. 10. 2014г. и искането за възбрана за налагане на „възбрана“ върху гараж , което е станало с молба от 17. 03. 2017г. От тази дата е започнала да тече нова 5- годишна давност , която изтича на 17. 03. 2022г. Исковата молба е постъпила в съда на 20. 02. 2023г. , когато вземането на кредитора вече е било погасено по давност. Няма данни по делото през този период от време да са поискани и да са извършени изпълнителни действия , които са прекъснали давността .

Другото основание за да се приеме ,че вземането на кредитора е погасено по давност са разрешенията ,които са дадени в ТР № 3/ 2020г. от 28. 03. 2023г. на ОСГТК на ВКС.

Разрешенията , които са дадени в това ТР са следните :

1/ Обявено е за изгубило сила ППВС №3/ 1980г. ,според което докато трае изпълнителния процес давност не тече върху вземането .

2/ Погасителна давност не тече докато трае изпълнителния процес по изпълнителни дела , които са образувани до 26. 06. 2015г. , когато е прието ТР № 2/ 26. 06. 2015г. на ОСГТК на ВКС.

а/Тълкуване на разрешенията,дадени в това ТР от настоящия въззивен състав.

Изпълнително дело № 489/ 2014г. е образувано на 11. 09. 2014г. Следователно , докато трае изпълнителния процес по това изпълнително дело давност не е текла.Течението на давността е било спряно. Изпълнителното дело е прекратено с постановление на ДСИ при РС Сливен на 28. 09. 2022г. , на основание чл. 433 ал.1 т.8 от ГПК. Според разрешенията , които са дадени в това ТР за периода от 11. 09. 2014г. до 28. 09. 2022г. погасителна давност не е текла .Давността е започнала да тече от 28. 09. 2022г. и към датата на подаване на исковата молба в съда 20. 02. 2023г. давността не е изтекла.

В мотивите на обжалваното решение районния съд е приел ,че според това ТР до 26. 05. 2015г. давност не е текла, независимо от това кога е образувано изпълнителното дело ,което според настоящия съдебен състав това не е така. Настоящият съдебен състав счита ,че Тълкувателното решение не обвързва погасителната давност с началната дата 26. 06. 2015г. , а с времетраенето на изпълнителния процес. Датата 26. 06. 2015г. определя изпълнителните дела , по които не е текла погасителна давност.

б/ Тълкуване на разрешенията,дадени в това ТР ,направени от районния съд .

Както бе посочено по – горе , районния съд е приел ,че според цитираното ТР до 26. 06. 2015г. погасителна давност върху вземането не е текла. Давността е започнала да тече от 26. 06. 2015г. Исковата молба е подадена в съда на 20. 02. 2023г. ,към който момент вземането на кредитора е погасено по давност. Този извод на районния съд е съобразен с практиката на ВКС по този въпрос. Според разрешенията , които са дадени в Решение № 50013/ 07. 04. 2023г. на ВРКС по гр. д. № 1026/2022г. на III-то гр. отд. на ВКС и Определение № 50257/14. 07. 2023г. по гр. д. № 1436/2021г. на III-то гр. отд. на ВКС давност не е текла до 26. 06. 2015г. ,за изпълнителни дела , които са образувани до 26. 06. 2015г. Посочено е ,че за тези изпълнителни дела давността е започнала да тече от 26. 06.

2015г. , от когато е обявено за изгубило сила ППВС № 3/ 1980г.

По искането за погасяването по давност на мораторните лихви за забава .

Претенцията за мораторни лихви за забава е за времето от 19. 12. 2009г. (датата на изплащането на финансовата компенсация от МП) до датата на подаване на исковата молба в съда 20. 02. 2023г.

Според текста на чл. 111 б. „в“ от ГПК *вземанията за наем , за лихви и други периодични плащания се погасяват с изтичане на тригодишна давност.* Давността започва да тече от момента , от който вземането е станало изискуемо (чл. 114ал.1 от ГПК).Вземането за лихви става изискуемо от момента на изискуемостта на главното вземане .Това вземане се погасява с погасяване на главното вземане, макар давността за него да не е изтекла(чл. 119 от ЗЗД)

Според утвърдената съдебна практика на ВКС вземането за лихви се погасява за срок преди три години от предявяване на иска .Вземането за лихви за период от три години преди предявяване на иска не е погасено по давност.

Следователно за периода 20. 02. 2020г.- 20.02. 2023г. (три години преди предявяване на иска) вземането на кредитора за мораторни лихви за забава не е погасено по давност. Тези лихви са погасени по давност за периода преди 20.02. 2020г. или за периода от 19. 12. 2009г. до 20. 02. 2020г.

При тези данни исковата претенция се явява основателна до размера на 300лв. За сумата 94,04лв. иска следва да се отхвърли , като неоснователен. За тази сума вземането на кредитора за лихви не е погасено по давност.

По разноските по делото .

С оглед изхода на спора пред въззивната инстанция и на основание чл. 78 ал. 1 и ал. 3 от ГПК на страните се дължат разноси по делото.

Въззивната страна не претендира заплащането на разноси за въззивното производство .

Разноси се претендират от ответната страна по въззивната жалба .

На основание чл. 38 ал. 2 от ЗА във връзка с чл. 38 ал. 1 т. 2 от ЗА , чл. 36 ал. 2 от ЗА и чл. 7 ал. 2 т. 2 от Наредба №1/ 2004г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения , на адвокат Т. Д. Т. от АК Х. следва да се присъди адвокатско възнаграждение в размер на **570лв.**,за процесуално представителство пред въззивната инстанция .

По обжалваемостта на въззивното решение.

От съдържанието на исковата молба се установява ,че вземането на кредитора е с цена на обективно съединените икове и с обща цена **под 5000 лв.** , поради което на основание чл. 280 ал. 3 т.1 от ГПК решението не подлежи на касационно обжалване .

Предвид на гореизложеното и на основание чл. 235 от ГПК и чл. 271 ал.1 от ГПК
Пазарджишкия Окръжен съд

РЕШИ:

ОТМЕНЯВА Решение № 449/ 18. 07. 2023г. на районен съд П. постановено по гр.д. № 194/2023г. по описа на същия съд , **В ЧАСТТА** , в която е уважен иска за погасяване по давност на мораторните лихви за забава в размер на **94, 04лв.**, вместо което постановява:

ОТХВЪРЛЯ ИСКА на **М. Г. К. ,ЕГН *******, от гр.П., ул. „Г.Х." № 24, ет.3 ап.5, чрез адв. Т. Т. от АК-Х., със съдебен адрес- гр.П., пл. „Ц.К." № 15, против **М.н.П., Булстат *******, с адрес гр. С., ул. „С." № 1, за това, че не дължи на **М.н.П., Булстат *******, сумата от **94,04лв.** , представляваща изтекли лихви за забава върху главницата (мораторни лихви) за периода 20. 02. 2020г.- 20.02. 2023г. (три години преди предявяване на иска), като **НЕОСНОВАТЕЛЕН**.

В останалата обжалвана част **ПОТВЪРЖДАВА** решението на районния съд.

ОСЪЖДА М.н.П., Булстат *****, с адрес гр. С., ул. „С." № 1, да заплати в полза на адвокат Т. Д. Т. от АК Х., адвокатско възнаграждение в размер **на 570лв.**, за процесуално представителство пред въззивната инстанция .

На основание чл. 280 ал. 3 т. 1 от ГПК решението на въззивната инстанция не подлежи на касационно обжалване .

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____